

Urfolksperspektiv på vatten

Gunilla Larsson
Cemfor, Centrum för mångvetenskaplig
forskning om rasism, Uppsala universitet.
Medlem i Stockholms Sameförening.

Relationer till vatten, en del av relationerna mellan allt som lever

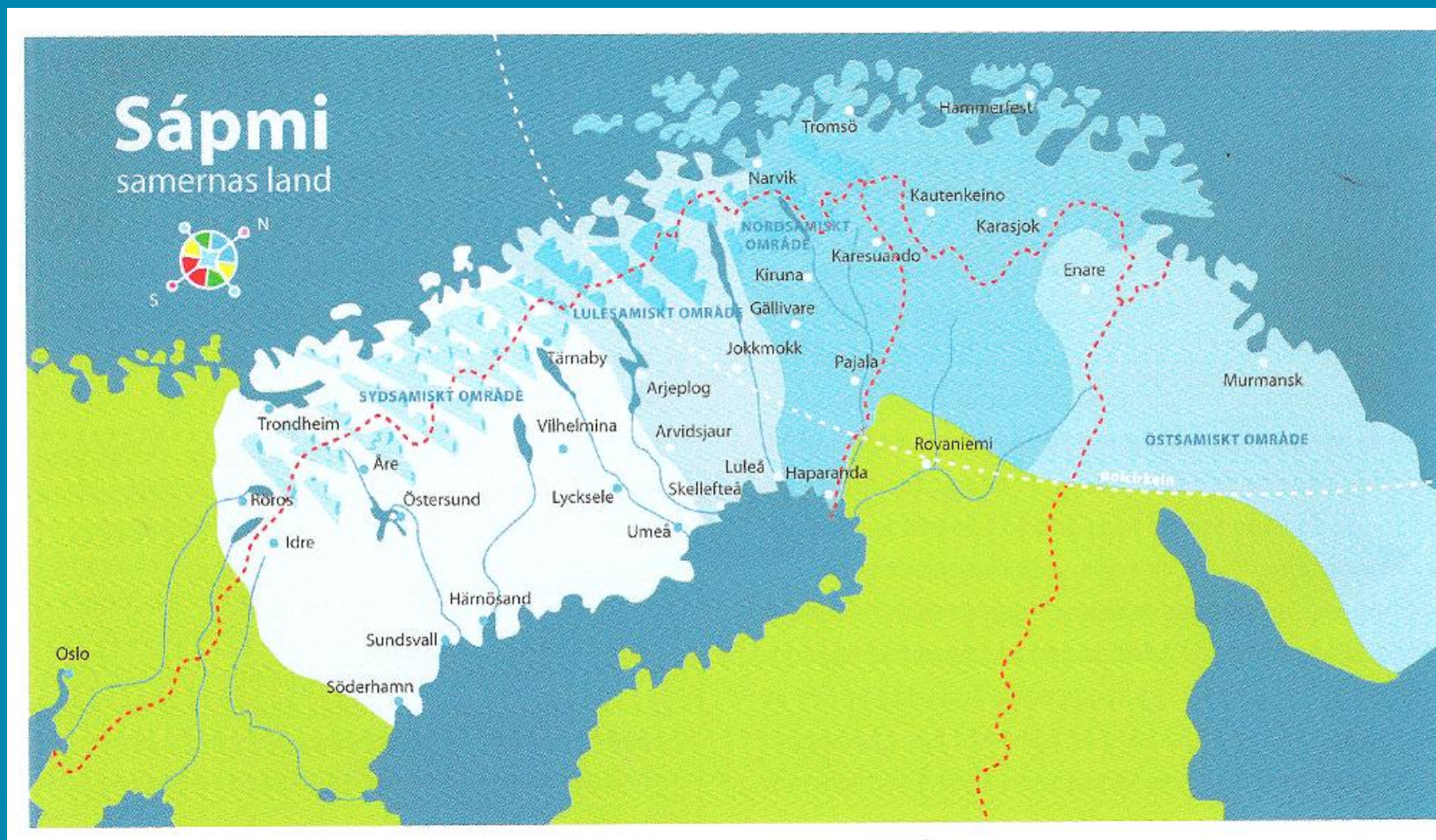

Urfolksperspektiv på klimatförändringar

- Formas 2018-2021.
- Cemfor, Uppsala universitet, LTU, Luleå
 - May-Britt Öhman

Sápmi

Ett samiskt perspektiv

- Samebyarna i Sverige idag
- Lappland 1751
- Odlingrgränsen 1867

Bilden av samerna

Skapad av socialdarwinister och rasbiologer i slutet av 1800-talet

Samiska spår i inlandet och vid kusten

- Fjällsamiska lämningar
- Skogssamisk kultur
- "Sjösamisk" kultur

Spår av svenska "Sjösamer".

Tomtning, Holmön

Mina undersökningsområden

- Skattelandet Tjäruborgares land, NV Jokkmokk.
- Skattelandet Skällarim, SO Jokkmokk.
- Forsa socken, Hälsingland

Skogssamiska lämningar vid sjöar....

Arvidsjaur area

...och myrar

**Skogsrenskötsel...
Kåivovallen**

**...med sommarbete på
myren. Dalmyran,
Skällarim**

- Hantverk
- Jakt
- Fiske
- Skogsrenskötsel
- Timring
- Båtbygge
- Tjärbränning
- Pärlfiske

- Järnframställning
- Smide
- Metallhantverk
- Handel
- Sjöfart
- Odling

Skogssamiskt liv i skattelandet Skällarim

Sommarens bovallar vid myren.

Kåivovallen och Dalmyran

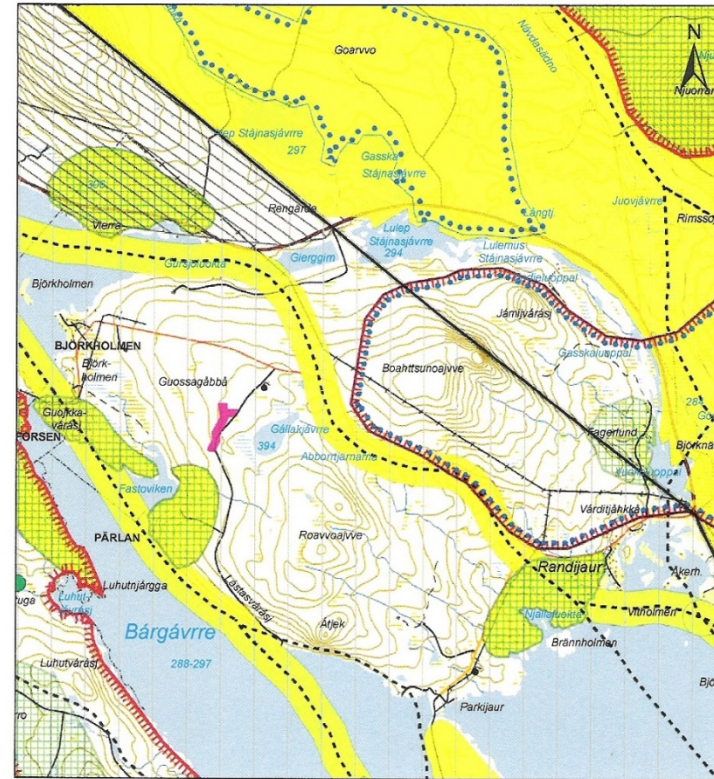
Ett kulturlandskap under vatten, tidigare viktigt
laxfiske. Letsi dammen.

Tjäruborgares land, Gállok, Jokkmokks socken

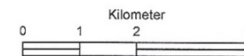
- Jåhkagasska, Sirges, Tuorpon och Jokkmokks samebyar
- Fjällsamisk flyttled riksintresse för rennäringen, skyddat enligt MB 3kap.§3 och§10
- Skogssamiskt skatteland "Tjäruborgares land"
- Handelsled genom årtusenden

Se kapitel 3.5 *Rennäring* samt bilaga C2 för en utförligare beskrivning av samebyarnas markanvändning.

Teckenförklaring

Verksamhetsområde	Rastbete
Anläggning	Vårland
Samebygräns	Vårvinterland
Trivsalland	Åretruntland - Täcker hela kartan
Uppsamlingsområde	Vinterland - Täcker hela kartan
Flyttled	Riksintresse för Rennäringen

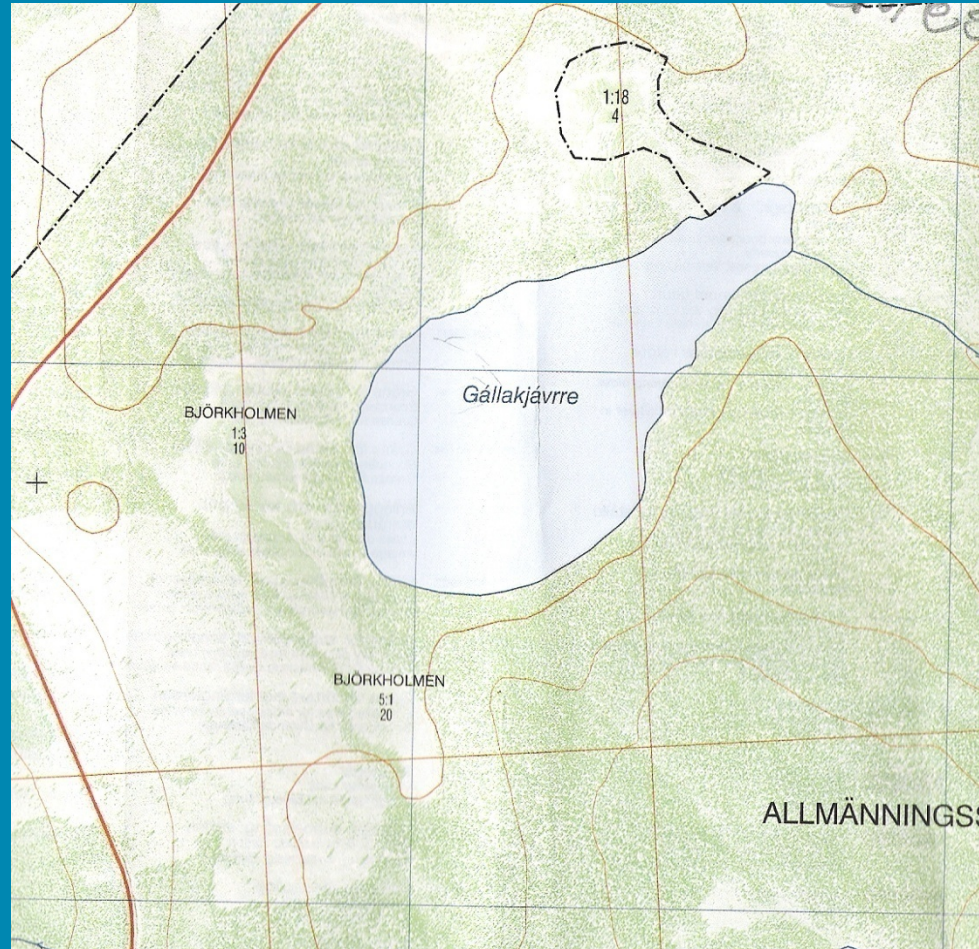
Ritad av: Frida Sandén, Hifab AB
Utskriftsdatum: 11 juni, 2012
Projektion: SWEREF 99, Datum: TM
Bakgrundskarta från Lantmäteriet i Sverige

Figur 3-4 Rennäringens markanvändning i närområdet till mineraliseringen.

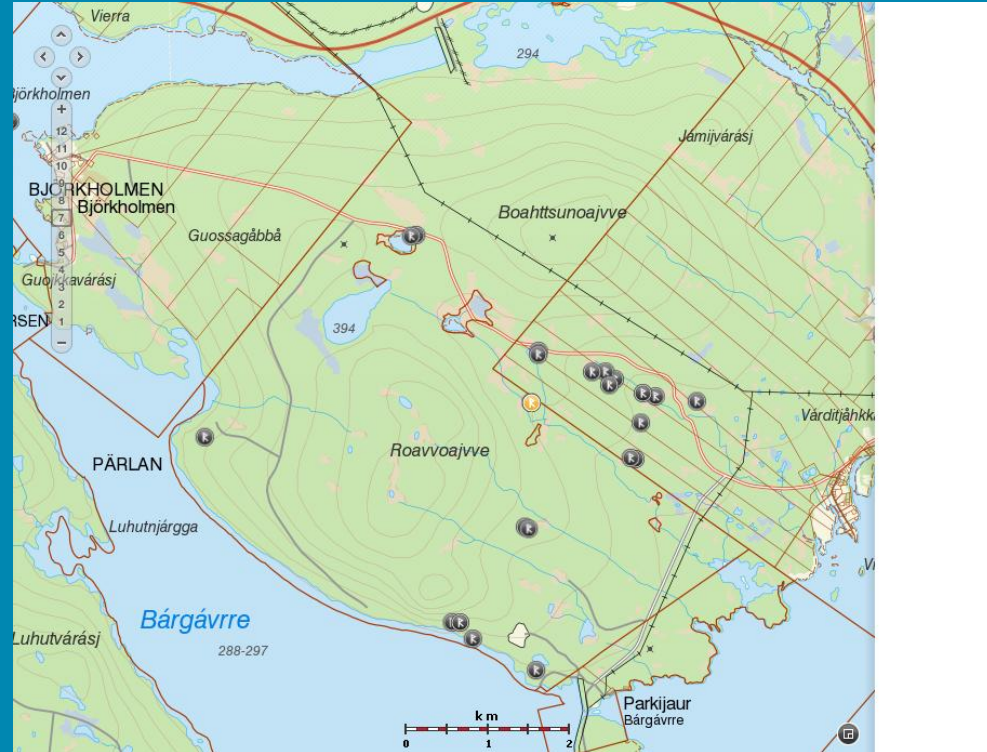
”Tjäruborgares land”

Skattelandet kring Gállokjaure
på en ö i Lilla Lule älv

Arkeologisk utredning

- 1974-1996 Raä ej inventerat, länsstyrelsen famlar i blindo
- 2011 Norrbottens museum
- 2012 Gunilla Larsson Uppsala universitet skogssamiska lämningar

En liten del av ett glömt och utforskat skogssamiskt kulturarv

- Timmerkåta

- Tjärdal

- Buorna

- Mårka

Att skydda för en hållbar framtid

